

نگاه نو به پیرامون ایران

کشور در حال تجربه تحول بنیادین در مدیریت مرزهاست

یادداشت

کشورمان، به واسطه موقعیت ژئوپلیتیکی خاص خود در قلب منطقه‌ای پرتنش، همواره با

چالش‌های امنیتی متعددی در گستره مرزهای خود دست به گریبان بوده است. قاچاق مواد مخدر، معضلی که سال‌هاست بنیان‌های اجتماعی و اقتصادی کشور را هدف گرفته، در کنار تردد غیرقانونی اتباع بیگانه که تبعات امنیتی، اجتماعی و فرهنگی خاص خود را به همراه دارد و می‌تواند آینده کشورمان را با تهدیدات جدی روبه‌رو کند، تنها بخشی از این چالش‌هاست. علاوه بر این، تحرکات گروه‌های تروریستی و معاند که امنیت ملی را نشانه رفته‌اند و قاچاق کالا که ضربه‌ای مهلک به تولید داخلی و اقتصاد کشور وارد می‌کند، ضرورت اتخاذ تدابیر قاطع و راهبردی را در مدیریت مرزها دوچندان می‌سازد. در چنین شرایطی، طرح انسداد مرزها نه یک گزینه اختیاری، بلکه یک ضرورت حیاتی برای پاسداری از منافع ملی و تضمین امنیت پایدار در مرزهای شرقی و غربی کشور به شمار می‌رود. این طرح که با جدیت در مرزهای شرقی در حال پیگیری است و در چشم‌اندازی هشت‌ساله، با دیوارکشی و پایش هوشمند هزاران کیلومتر از مرزهای کشور، تحولی بنیادین در مدیریت مرزها و نگاه به پدیده مرز را نوید می‌دهد، نشان از این دارد که بالاخره امنیت و مدیریت مرز مورد توجه سیاست‌گذاران کشورمان قرار گرفته است! ضرورت اجرای این طرح را می‌توان از منظرهای گوناگونی مورد بررسی قرار داد. مرزهای شرقی کشور، به دلیل همجواری با بزرگ‌ترین مراکز تولید مواد مخدر در جهان، همواره به عنوان شاهراه اصلی ورود این بلای

خانمان‌سوز به داخل کشور مورد سوءاستفاده قرار گرفته است. انسداد فیزیکی مرزها و پایش هوشمند تردها، نه تنها موجب کاهش ورود مواد مخدر به کشور می‌شود، بلکه با افزایش تصاعدی هزینه‌های قاچاقچیان، شبکه‌های توزیع این مواد را با اختلالات جدی مواجه می‌سازد. از سوی دیگر، گروه‌های تروریستی و معاند که همواره از خلأهای موجود در مرزها برای نفوذ به داخل کشور و انجام اقدامات خرابکارانه بهره‌برداری کرده‌اند نیز تحت تأثیر این موانع مرزی قرار خواهند گرفت. ایجاد موانع فیزیکی مستحکم و بهره‌گیری از سامانه‌های نوین پایش و مراقبت، امکان نفوذ این گروه‌ها

را به حداقل ممکن رسانده و امنیت ساکنان مناطق مرزی و عمق استراتژیک کشور را به میزان قابل توجهی ارتقا می‌دهد. معضل ورود غیرقانونی اتباع بیگانه نیز، علاوه بر ایجاد چالش‌های امنیتی، تبعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی متعددی را به دنبال دارد، لذا انسداد مرزها و کنترل هوشمند تردها، با جلوگیری از ورود غیرقانونی، امکان مدیریت بهینه مهاجرت‌های قانونی را نیز فراهم می‌آورد.

علاوه بر این، قاچاق کالا، به عنوان یک عامل مخرب، ضربه‌ای مهلک به تولید داخلی و اقتصاد مناطق مرزی وارد می‌کند. با انسداد مرزها و ایجاد گذرگاه‌های رسمی و قانونمند، با حمایت از تولیدکنندگان داخلی و صیانت از اشتغال، زمینه برای توسعه تجارت قانونی و رونق اقتصادی مناطق مرزی فراهم می‌شود. به طور کلی، بر هیچ دوستدار وطنی پوشیده نیست که تسلط مقتدرانه بر مرزها، به عنوان یکی از ارکان اساسی حاکمیت ملی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. انسداد مرزها و اعمال قاطعانه قانون، با نمایش اقتدار حاکمیت، پیام روشنی به متجاوزان و قانون‌شکنان ارسال می‌کند که مرزهای کشور، خط قرمز امنیت ملی هستند.

در یک چشم‌انداز بلندمدت، اجرای کامل و جامع طرح انسداد مرزها، دستاوردهای چشمگیری در راستای ایجاد امنیت پایدار در مرزهای شرقی و غربی کشور به ارمغان خواهد آورد. کاهش چشمگیر جرایم مرزی، ارتقای امنیت مرز نشینان، تقویت همکاری‌های منطقه‌ای در زمینه مبارزه با جرایم سازمان‌یافته و تروریسم، توسعه پایدار مناطق مرزی از طریق رونق اقتصادی و اجتماعی، و افزایش بازدارندگی در برابر تهدیدات خارجی، تنها بخشی از این دستاوردها هستند. انسداد مرزها، به عنوان یک عامل بازدارنده قوی، از ورود غیرقانونی افراد و کالا جلوگیری کرده و هزینه‌های اقدامات غیرقانونی را بشدت افزایش می‌دهد، و در نهایت، ایرانی امن‌تر، آبادتر و مقتدرتر را نوید می‌دهد.

در پایان باید به این نکته توجه داشت که طرح انسداد مرزها، یک پروژه ملی و فرابخشی است که نیازمند عزم جدی، هم‌افزایی و همکاری همه دستگاه‌های ذی‌ربط است و با اجرای دقیق و هوشمندانه آن، می‌توان شاهد ایرانی امن‌تر، آبادتر و مقتدرتر در عرصه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بود.

نوید کمالی

تحلیلگر مسائل
راهبردی

